natuur en milieu federatie gelderland

Gedeputeerde Helga Witjes, Provincie Gelderland
Gedeputeerde Tijs de Bree, Provincie Overijssel
Statenleden, raadsleden en wethouders in Gelderland en Overijssel

Datum:	11 november 2022
Kenmerk:	220118.MW
Onderwerp:	Luchtruimherziening
Behandeld door:	Maarten Witberg

Geachte Gedeputeerde Witjes, Gedeputeerde De Bree, Statenleden, Wethouders en Raadsleden in Gelderland en Overijssel,

Op 17 november aanstaande spreken bestuurders en volksvertegenwoordigers uit de provincies Gelderland en Overijssel over de Voorkeursbeslissing voor de luchtruimherziening die de Minister van I&W recent gepubliceerd heeft. Het ministerie zal daar toelichten wat deze beslissing betekent voor onze provincies.

Omdat natuur, inwoners en rustzoekende recreanten in Gelderland en Overijssel op verschillende manieren ernstige overlast zullen ondervinden van dit beleid, hebben wij grote zorgen over de voorgenomen luchtruimherziening. Het beleid geeft op diverse onderdelen onvoldoende duidelijkheid en het risico is reëel dat de overlast onomkeerbaar en/of nog groter zal worden.

Hieronder lichten 8 organisaties hun zorgen toe. Wilt u deze aanstaande donderdag meenemen in uw gesprek met de minister?

Luchtruimherziening blijft abstract: wat betekent het voor leefomgeving en natuur?
Lang gewacht, nog steeds geen duidelijkheid – wat betekent dit besluit voor de belasting van Gelderland en Overijssel voor geluid en uitstoot van diverse schadelijke stoffen? Er zijn geen randvoorwaarden vastgesteld voor leefomgeving, natuur en klimaat. De minister presenteert een aantal hoofdkeuzes, waaronder het vierde toenaderingspunt vanuit het zuidoosten, maar schuift de uitwerking ervan voor zich uit.

- Wilt u er bij de minister op aandringen zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven over de randvoorwaarden voor leefomgeving, natuur en klimaat?

Oude Kraan 72
6811 LL Arnhem
KvK 41046129
IBAN NL 89TRIO 0338629025
www.natuurenmilieugelderland.nl
BIC TRIONL2U
BTW NL0029.896.82.B.01
info@natuurenmilieugelderland.nl

Leidt het nieuwe vliegen tot een schoner en stiller luchtruim?
Met de voorkeursbeslissing lijkt de minister in te zetten op 'het nieuwe vliegen': sneller stijgen en dalen en directere aanvliegroutes. Dat kán per vliegtuig resulteren in lagere uitstoot en brandstofverbruik. Maar eventuele milieu- en geluidswinst gaat meteen verloren als de ontstane ruimte wordt opgevuld met extra vliegbewegingen. Hoewel er plannen zijn om het aantal vliegbewegingen op Schiphol te beperken, is daarvan concreet nog geen sprake. Deze luchtruimherziening geeft voorlopig vooral ruimte aan meer vliegbewegingen.

- Wilt u de minister uitdagen de luchtruimherziening zo vorm te geven dat het nieuwe vliegen effectief leidt tot verbetering van onze leefomgeving en klimaat èn zorgt dat minder in plaats van meer gebieden overlast ondervinden van luchtvaart?

Het vierde toenaderingspunt betekent ernstige verslechtering leefomgeving
De minister heeft besloten dat er een vierde toenaderingspunt voor Schiphol moet komen, ergens boven Zuidwest-Gelderland of Zuidoost-Utrecht. De vlieghoogte boven dit punt is minimaal 2100 meter. De modellen hebben de minister voorspeld dat veel vliegtuigen daar (ruim) boven zullen zitten.

- Wilt u de minister vragen deze minimale hoogte te verhogen dan wel – indien dat niet mogelijk is – het aantal vluchten dat van deze hoogte gebruik maakt te beperken tot een vastgesteld maximum?

Oók luchtvaart moet klimaatneutraal worden
Het noodzakelijke herstel van natuur en biodiversiteit en de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie raakt alle sectoren van de Nederlandse economie, ook de luchtvaart. Zolang het vliegen zelf niet klimaatneutraal is en grote hoeveelheden stikstof, CO_2-en fijnstof uitstoot, moet de indeling van het luchtruim ervoor zorgen dat de gevolgen van die uitstoot voor natuur en milieu zo klein mogelijk zijn.
In de voorkeursbeslissing lezen we dat vliegen boven Natura2000-gebieden vermeden dient te worden. Echter, de minister stelt in de reactienota dat een piloot geen mogelijkheden heeft om dat te doen. Daarom verwacht het ministerie dat er op minimaal 1800 meter over Natura2000-gebieden gevlogen gaat worden.

- Wilt u de minister vragen om van het voorkomen van stikstofdepositie op kwetsbare natuur en van fijnstof op woongebieden een harde randvoorwaarde te maken?
- Wilt u de minister vragen om een garantie dat Natura2000-gebieden niet alleen hoog in de lijst met te vermijden gebieden staan, maar in de praktijk ook vermeden worden?

De Integrale Programmabeslissingen zijn niet integraal
Met de voorkeursbeslissing geeft de minister een koers zonder kaders en maakt hij tegelijk een start met deeluitwerkingen in afzonderlijke zogenoemde Integrale Programmabeslissingen. Elk voor zich zullen die weer leiden tot ingewikkelde planprocessen, berekeningsmethodieken, milieueffectrapporten en maatregelen. We maken ons zorgen over de samenhang tussen deze processen, nu er geen duidelijke kaders zijn. Wij zien daar een taak voor het ministerie.

- Wilt u erop wijzen dat de huidige voorkeursbeslissing niet genoeg houvast geeft om de programmabeslissingen goed te toetsen op hun gezamenlijke effect voor een schoon en stil luchtruim en wilt u vragen om regie daarop vanuit het ministerie?

We rekenen op uw kritische vertegenwoordiging van Gelderland en Overijssel, in het belang van leefomgeving, klimaat en natuur.

Met vriendelijke groet,

Petra Souwerbren,
Directeur Natuur en Milieu Gelderland,

Mede namens:
- Natuur en Milieu Overijssel, Matthijs Nijboer, directeur
- Natuur en Milieufederatie Utrecht, Josja Veraart, directeur
- Natuur en Milieufederatie Flevoland, Vera Dam, directeur
- Natuurmonumenten, Luc Berris, provinciaal Ambassadeur Gelderland en Utrecht
- SATL, Jules van der Weerd, bestuurslid
- Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen, Peter van den Tweel, directeur-bestuurder
- Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Arjan Vriend, directeur-bestuurder